

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre 110 K Egész évre 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZAM.

A politikai pártokból

Budapest, okt. 14. A kisgazdapárt azon tagjai, kik a szerda esti szavazásnál a hivatalosan betervezett indítvány ellen foglaltak állást, így a Tomcsányi-csoport, tegnap óta nyílt akcióba kezdett. Céljuk, hogy kiléptessék a pártból azokat, akik a tiz pontba foglalt követeléseket megszerkesztették és azt a párttal elfogadtatták. Tegnap délután és este két helyen tanácskoztak egymásközött. Ma ugyan lelohadt a mozgalom, de még nem lett vége, mert elhatározásukat a miniszterelnök megérkezésétől tették függővé. A tegnapi megbeszélésen 18-an vettek részt, ma azonban legalább 11-en jelentették be csatlakozásukat.

A kisgazdapártban támadt konfliktus előtérbe helyezte az egységes párt tervét. A Simonyi-Semadam tervezet elfogadói azt hangoztatták, hogy a Rubinek által betervezett tervezet nem egyéb, mint az óhajuk szerint alakítandó új párt programja. A keresztyén pártban, ahol eddig éppen azért elleneztek az egységes párt tervét, mert nem akartak együttműködni a szabad királyválasztók radikálisabb csoportjával, ma elérkezettnek látják az időt arra, hogy az egységes pártot megalakítsák. Ma már úgy gondolják, hogy amennyiben a Tomcsányi-Ferdinándy-féle csoport kiválik a kisgazdapártból, akkor velük és a disszidensekkel együtt hajlandók megcsinálni az egységes pártot. Az új kormányzópárt tehát az egész keresztyénpártból, a disszidensekből és a kilépő kisgazdapártiakból kerülne ki.

Ha az egységes párt ezen az alapon létrejön, az esetben nagyatádi Szabó István híveivel együtt ellenzéke menne s így a Bethlen-kabinetet újra kellene alakítani. Miuthogy az egységes pártnak az ellenzékkel szemben többsége lesz, követelni fogják, hogy a Bethlen-kabinetnek valamennyi tagját az új kormányzópártból válasszák.

A miniszterelnök és a külügyminiszter ma éjszaka érkeznek meg velencei utjukról és értesülésünk szerint holnap mindketten megjelennek a keresztyénpártban, ahol a miniszterelnök részletesen fogja ismertetni a velencei tárgyalások lefolyását és eredményét.

A bizalmas értekezleten megbeszélük az új helyzet következtében előálló teendőket is. Remélhető, hogy a holnapi értekezleten jelentős lépéssel viszik előre az egységes párt ügyét.

Budapest, okt. 14. A kisgazdapártban a helyzet tegnap óta nem változott. A mérsékelt csoport részéről csak egy-két ember járt fenn a pártban, amely egyébként is csak gyéren volt látogatott. Politikai körökben a helyzet tisztázását Bethlen István gróf miniszterelnök visszatérésétől várják, aki holnap érkezik Budapestre és már hétfőn tárgyalni fog gróf Andrássy Gyulával.

Egyébként a vasárnapot a baranyai agítációnak szentelik. Hír szerint Andrássy is leutazik Pécsre és Bajára és nagyatádi Szabó István is meg fogja látogatni a baranyai kerületeket. Hétfőn mindkét pártvezér visszatér a fővárosba.

A pártokban úgy tudják, hogy a nemzetgyűlés külügyi bizottságát már a jövő héten szerdára vagy csütörtökre összehívják és ezen az ülésen fogja tájékoztatni Bethlen István miniszterelnök és Bánffy külügyminiszter a képviselőket a velencei tárgyalások eredményéről.

Egy esti lap a nemzetgyűlésnek október

23-ra való összehívásáról ad hírt. Illetékes helyen erről semmit sem tudnak. A képviselők körében pedig a Ház összehívására vonatkozólag semmiféle mozgalom nem indult meg

és ezt csak akkor várják, amikor a nyugatmagyarországi kérdés már lekerült a napirendről és a politikai helyzet is valamelyest tisztázást nyert.

Támadják az osztrák kormányt

A nagynémetek és a szociáldemokraták elégedetlenkednek

A velencei megállapodás részletei

Velence, okt. 14. A velencei értekezleten létrejött megállapodásokról csak szűkszavú tudósítást adtak ki. A hivatalos közlemény kiegészítésül a következő értesítést küldte a MTI. tudósítója.

Nyolc nappal azután, hogy a tábornoki bizottság megállapította, hogy az Ausztriának itélt területen a pacifikálás megtörtént, a tábornoki bizottság vezetésével népszavazás lesz. A népszavazásban Sopronon kívül Brennborg, Agfalva, Nagycenk és még hat község fog résztvenni. Esetleg a szövetséges nagyhatalmak csapatokat fognak küldeni a népszavazási területre, hogy a rend fenntartását biztosítsák. — A népszavazás után nyolc napon belül, annak eredményéhez képest fog megtörténni a terület átadása és az erre vonatkozó jegyzőkönyv aláírása.

Az olasz kormány magára vállalta, hogy lehetőleg siettetni fogja a határmegállapító bizottságok munkáját. Az osztrákok kötelezték magukat, hogy a határmegállapító bizottságoknak s esetleg fellebbezés esetén a népszövetségnek döntését véglegesnek fogadják el.

Magyarország pénzügyi követeléseiről két héten belül a magyar és osztrák kormányok között közvetlen tárgyalások indulnak meg. Ha ezen tárgyalások két hét alatt nem vezetnek eredményre, akkor vegyes döntőbírósg dönti el a kérdést s a bíróság ítéletét mindkét fél kötelezőleg elfogadja.

Az osztrák kormány kötelezte magát, hogy teljes amnesztiát ad s elvileg tartózkodik a tömeges elbocsátásoktól. Ha egyeseket mégis elbocsátani kívánna, akkor ezt esetenként, egyenként fogja elbírálni és az elbocsátottnak teljes nyugdíjat biztosít. Egyébként a tisztviselők kérdés részleteiről még további tárgyalások lesznek.

A magyar kormány kötelezte magát, hogy a pacifikáció érdekében minden szükséges intézkedést megtesz s hogy a pacifikációt három hét alatt keresztülvizsi. A forgalmi kérdések tekintetében megállapodtak abban, hogy Sopronon keresztül a személy és teherforgalomban biztosítják Ausztriának a szomszédos forgalmi jellegű kedvezményeket. Ezekről a kérdésekről egyébként szintén részletesebben fognak még tárgyalni.

Bethlen és Schober az egyezményről

Velence, okt. 14. Schober kancellár a velencei egyezmény aláírása előtt a Palazzo Cornerben elhelyezett prefektúra ugynevezett sárgatermében fogadta a MTI. kiküldött tudósítóját, akinek azon kérdésére, hogy miként ítéli meg a két országra nézve teljesen újszerű delegációs tárgyalások eredményét, így válaszolt:

— Rendkívül hálásnak kell lennünk Della Torretta öccselencijára iránt, amiért lehetővé tette ezt a megbeszélést, amelynek eddigi eredményei arra mutatnak, hogy mindkét állam képviselőit áthatja az a törekvés, hogy államképviselőit átmenetileg beállott nézeteltéréseket. Reméljük, hogy Magyarország és

Ausztria viszonya a jövőben a legbarátságosabbá fejlődhetik ki.

Bethlen István gróf miniszterelnök a MTI. kiküldött tudósítójának így nyilatkozott:

— Miután megkötöttük az egyezményt, azt lojálisan kívánjuk végre is hajtani. Remélem, hogy a legközelebbi időben a trianoni békeszerződésnek végrehajtása körül az Ausztriával támadt ellentéteket sikerülni fog kiegyenlíteni. Az Olaszország részéről megnyilvánult jóindulatot s ezt magyar részről is hangoztatom, külpolitikánk szempontjából igen nagy értékűnek tartom. Magyarország és Olaszország között komoly ellentét sohasem volt. Igen hálásak vagyunk azért, hogy Olaszország e komoly helyzetben a közvetítői szerepet vállalni szíves volt.

Velence, okt. 14. A velencei magyar delegáció ma reggel indult vissza.

Az osztrák nagynémetek támadják a kormányt

Bécs, okt. 14. A velencei megegyezés a nagynémetek és a szociáldemokraták körében nagy elkeseredést keltett, mert a megegyezés nem biztosította Nyugatmagyarországnak Ausztria által való megszállását. A megegyezés ezen módja váratlanul érte a pártokat, amiért nyilván Schober ellen fognak fordulni. Azzal vadolják Schobert, hogy a tárgyalást a kormány felfogásától eltérő szellemben folytatta. A nagynémetek és a néppárt ebben a súlyos nemzeti kérdésben nem hajlandó álláspontjából engedni. Amennyiben a kormány jelentésében nem mutat rá az egyezés megváltoztatására, akkor a nagynémetek mindent megtesznek, hogy a velencei megegyezést, illetve annak végrehajtását megakadályozzák, ami egyértelmű egy újabb kormányválsággal.

Cseh vélemény

Prága, okt. 14. A velencei konferenciáról a „Prager Presse“ a következőket írja: A cseh politika örömmel üdvözlölné, ha a velencei megegyezés gyorsítaná a trianoni béke keresztülvitelét és tényleg megoldaná a problémát. Mindenesetre a magyar kormányon mulik, hogy jöhiszemüleg, kötelezettségének teljesítésével be fogja ezen törekvését bizonyítani. A kisanant is elkövet minden lehetőt, hogy a magyar kormányt a békeszerződés gyors teljesítésében támogassa.

Anglia vonakodott a közvetítésbe belemenni

Velence, okt. 14. A „Gazetta Venezia“ a velencei értekezlet sikerét méltatva római értesülés alapján megjegyzi, hogy Anglia kezdetben nem méltányolta a maga teljes értékében Della Torretta olasz külügyminiszter kezdeményezését, talán azért, hogy éreztesse Olaszországgal, mennyire rá van szorulva nemzetközi kérdésekben Nagy-Britannia támogatására. Olaszország végül is elérte Angliánál azt, amit akart, de ez bizonyos időbe került. A lap azt írja, hogy ez a módszer nem a legjobb a szövetségesek egységének ápolására.

A tanári kör közgyűlése

Tegnap délután tartotta meg az országos középiskolai tanáregyesület debreceni köre első, alakuló ülését a ref. főgimnázium pompás, tágas tanácskozó termében. A tagok szokatlan nagy számban vettek részt a közgyűlésen, úgy, hogy évek óta nem láttunk ilyen arányú érdeklődést.

Dr. Bessenyei Lajos elnök, tartalmas, mélyjártu megnyitása után, (amit a „Hajduföld” holnapi számában közlünk) Majoros Béla, a kör agilis titkára olvasta jelentését, amelyben újabb nagyarányú taglétszám szaporulattal lepte meg a tagokat, majd a pénztárosi beszámoló monoton adatai után a gyűlés legfontosabb programpontja: a tisztújítás került színpadra. A kör Mitrovics Gyula dr. egyetemi tanár és a kör tevékenyen működő tagja indítványára, *meleg szeretettel és lelkesedéssel egyhangulag választotta meg a tavalyi érdemes tisztikart, a mostani 1921/22. iskolai év tartására is. A határozat értelmében újból dr. Bessenyei Lajos, ref. főgimn. tanár, lapunk jeles tollú külső munkatársa lett az elnök; az alelnöki tisztet Koncz Aurélné, a Dóczi-intézet igazgatónőjét és Zivuska Jenő dr. egyetemi magántanárt bízták meg. Titkár lett Majoros Béla, a tanker. kir. főigazgatósághoz beosztott középiskolai tanár, pénztáros Reithoffer Rezső, főreáliskolai tanár.*

Az országos középiskolai tanáregyesület közeli közgyűlésén a kör dr. Horvay Róbert főreáliskolai tanárral képviselteti magát és egyúttal kitüntető ünnepelésben részesítette kiváló tagját, aki 25 éves tagsága alatt szorgos munkása és hasznos részese volt Debreceen pedagógiai tevékenységének.

A gyűlés végén dr. Zivuska Jenő alelnök hatalmas tenorú beszédében üdvözölte dr. Bessenyei Lajos alelnököt abból az alkalomból, hogy a legfelsőbb egyházi (konventi) bíróság felmentette az alól az igazságtalan vád alól, amelylyel egy a lapunkban megjelent bátor cikkéből kifolyólag a debreceni egyházkerületi bíróság illette. A kör egyhangulag ünnepelte elnökében: Bessenyeiben a keresztyén nemzeti eszmék törhetetlen zászlótartóját.

Záriat Windischgraetz birtokaira

Budapest, október 14. Politikai körökben élénk feltűnést keltett az a hír, hogy Windischgraetz herceg egy francia pénzesoporttal magyarországi birtokainak eladásáról tárgyalt. Arról értesülünk, hogy a kisczardapárt egy képviselő tagja a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén indítványt fog előterjeszteni Windischgraetz herceg vagyonának zár alá vételére, azért, hogy vagyonának tervezett eladása és ezzel az állam kártérítési igényeinek akár jóhiszemű kijátszása is megakadályoztassék.

Erről Benkő Gábor a következőket mondta: Az állami számvétség három hónappal ezelőtt tetszőllította Windischgraetzet, hogy a *burgonya ügyben* térítse vissza a kérdéses milliókat. A herceg mindezt nem fizette a pénz vissza. Minthogy pedig birtokainak eladása szóba került, az államnak gondoskodnia kell biztosításokról. Én a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén fogom a herceg vagyonának zár alá helyezéséről szóló indítványomat előterjeszteni.

Horvátok a szerb zsarnokság ellen

Zágráb, okt. 14. (Magyar Kurir.) A Draskovics miniszter gyilkosai elleni per első vádlottja, Csolakovics, a tárgyaláson kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert Draskovics meggyilkolásával lelkiismereti kötelességét teljesítette.

A szerb zsarnokság, — ugymond — elnyomta a horvátokat és Judoszlávidban most rosszabb a helyzet, mint a háború előtt volt.

Az ugynevezett magyar elnyomás sokkal liberálisabb volt a mostaninál. Azért fordult a kommunizmus felé, mert remélte, hogy ez lesz a kivezető út. Ezután még hozzáfűzte, hogy Draskovicsot, mint embert sajnálja, de a horvát nemzeti érdekeknek vélt szolgálni a miniszter meggyilkolásával.

A tárgyalás két-három napig fog tartani.

A nemzeti kisebbségek képviselője

Budapest, okt. 14. A népszövetségi társaságok uniója csütörtökön reggel kezdte meg Bécsben Ador volt svájci köztársasági elnök elnöklésével tanácskozásait. Hainisch osztrák köztársasági elnök ma délután fogadta a kongresszuson résztvevőket. A magyar delegációt: Eötvösy Olivér dr.-t, Póka-Pivny Bélát és Paikert Alajost, Dumba volt nagykövet mutatta be az elnöknek, aki hosszasan elbeszélgetett a magyar delegátusokkal. Hainisch elnök sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy gróf Apponyi Albert és gróf Andrássy Gyula akadályozva voltak a megjelenésben és egyben örömeinek adott kifejezést, hogy a nyugat-magyarországi kérdésben a két szomszéd állam között megegyezés jött létre.

A kongresszus napirendjén szereplő kérdések közül különösen fontos az új államalakulatokban élő kisebbségek önálló képviselője a Népszövetség uniójában. Hosszasan tárgyalták a lefegyverzés kérdését is. — A velencei konferenciáról péntek délután visszatért Schöber szövetségi kancellár ma fogadja a kongresszus tagjait.

Letartóztatták a dollársikkasztót

Rossz utra tért postafőtisztviselő

A Hajduföld néhány nap előtt hírt adott arról, hogy a debreceni főpostán levélfosztogatás történt. Most a nyomozás befejezést nyert s az ügy részleteit is közölhetjük. Köblös Gyula m. kir. posta- és távirat kiadó az I. számú főpostán teljesített szolgálatot. Hivatalfőnökei meg voltak elégedve az egyébként szimpatikus tisztviselővel. Feltűnt azonban, hogy az illető áprilisi havában igen nagy lábon kezdett élni. Esténként nagyokat mulatott, sőt a nőkre is költött. Ekkor a postafőtisztviselő Köblöst áttette a II. számú postahivatalhoz.

Néhány nappal ezelőtt azooban a postáról feljelentés érkezett a rendőrséghez, hogy Köblös több Amerikából érkezett levelet kifosztott. A rendőrség nyomozást indított és Köblösnél házkutatást rendeltek el. A házkutatásnál kiderült, hogy 250 dollárnak hágott nyakára Köblös, ami körülbelül 160 ezer koronának felel meg.

A rossz utra tévedt postakiadó ezt az összeget úgy sikkasztotta el hogy a vastagabb amerikai leveleket egyszerűen nem kézbesítette, de hogy az ezekre kiállított vények kitöltve legyenek, más leveleket is besorozott az amerikai levelek közé s azokat expedálta.

Köblöst a rendőrség letartóztatta s előállította a rendőrségen, ahol kihallgatták. Letartóztatása annyira meglepte a fiatal bűnöst, hogy mindent bevallott. Bűnösségének felfedezése annyira leverte, hogy nem is védekezett, sőt kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát.

A rendőrség ez ügyben a nyomozást befejezte és Köblös Gyulát a mai nap folyamán átkíséri az ügyészségre, hol ellene sikkasztás büntetése címén eljárás indul.

Győznek a törökök

Konstantinápoly, október 14. A török hivatalos frontjelentés megcáfolja a görögök győzelméről elterjedt híreket. A török vezérkar jelentése szerint a török haderők továbbra is győzelmesen nyomulnak előre.

Letartóztatott felvidéki kommunisták

Bécs, október 14. A „Mittags Journal” jelenti Prágából: A kassai rendőrigazgató a rendőrigazgatóság épületébe rendelte fel Taussig kommunista képviselőt. Taussig hevesen tiltakozott az immunitásán elkövetett sérelem miatt. A rendőrigazgató ezután Taussigot autón a lakására kísérte, ahol házkutatást rendelt el. A „Kassai Munkás” című lap jelen volt szerkesztőjét szintén letartóztatták.

Pusztulnak az orosz gyermekek

London, okt. 14. (Szikratávirat.) Angol lapok jelentése szerint az éhségterületről éhező gyermekeket hozó különvonat Pétervárra érkezett. A vonaton elhelyezett 700 gyermek közül utközben 200 meghalt.

Az olasz politika sikere

Róma, okt. 14. Az olasz sajtó egyértelműleg meg van elégedve a közvetítési tárgyalások eredményével s azt az olasz politika nagy sikerének tekinti.

NAPI HIREK

— **Tóth Lajos államtitkár Debrecenben.** Tóth Lajos közoktatásügyi h. államtitkár tegnap este Debrecenbe érkezett, hogy itt ma délelőtt az egyetemi építő bizottság ülésén a kultusz kormányt képviselje.

— **Sajtógyűlés.** Holnap, vasárnap délután fél 4 órakor tartja a Ker. Nemzeti Liga női tábora nagy szabású sajtódélutánját a vármegyeháza dísztermében.

A sajtó délután Haendel Vilmosné beosztója nyitja meg. Puskás Jenő a Fehér Ujság szerkesztője a destruktív sajtóról tart előadást. Dr. Gaiánffy Jánosné a Marschalkó Lajos és dr. Körösi Kálmán irredenta verseiből ad elő. Szentpéteryne Hajdu Boriska, a keresztyén eszme lelkes női harcosa, a keresztyén magyarság sajtójának küzdelmeit és céljait ismerteti, végül dr. Bernolák Nándor népjóléti miniszter általános ismertetést nyújt a keresztyén irodalomról. A sajtódélutánnak egyébként nem lesz politikai színezete; dr. Bernolák Nándor is csupán mint tudós fog beszélni a gyűlésen. A kifejtendő propaganda egyedül a keresztyén sajtó és irodalom érdekét kívánja szolgálni.

— **A kerületi főkapitány hivatalos uton.** Ghyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány ma hajnalban a szerencsi vonattal hivatalos körutjára ment.

— **Kinevezés.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Sztankay F. Béla ipariskolai igazgatót a fémipari szakiskolán szervezett elektromos ipari előkészítő tanfolyám vizgabizottságának elnökévé, Abonyi Ferenc ipariskolai tanárt ugyanezen bizottság tagjává, Ledniczky István királyi iparfelügyelőt pedig póttagjává az 1923. év végéig terjedő időre kinevezte.

— **Tisza ünnepség.** Hír szerint a gróf Tisza István szoborbizottság október 31-én Tisza István gróf martirhalálának évfordulóján nagyszabású Tisza-émlékünnepség rendezését tervezi. Az előjelekből ítélve az ünnepség impozáns méretű lesz.

— **A postai forgalom megindul Svájc-felé.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy Magyarország és Svájc között a postautánvétel és postai-megbízási forgalom e hó 15-ével újból megnyílik. A Magyarországra szóló levél és csomag postai utánvétel és megbízás legmagasabb összege küldeményenként 300 svájci frank, illetve 10.000 magyar korona lehet.

— **Nők az iskolaszékben.** A kultuszminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében ezentúl nők is lehetnek ugy iskolaszéki, mint állami elemi iskolai gondnoksági tagok. A rendelet megemlíti, hogy a népiszkolai hatóságokról szóló törvények végrehajtási utasítása csak azt köti ki, hogy az iskolaszék tagjai lehetőleg az oktatásügyhöz értő, de mindenesetre írni-olvasni tudó egyénekből válasszandók. Mivel a nők az óvodai felügyelőbizottsági tagsági jogot már régóta gyakorolják, a kultuszminiszter kívánatosnak tartja, hogy a társadalomnak a nevelésügye iránt érdeklődéssel viseltető s fogékonysággal bíró rétegeit s ezek között különösen az anyákat a népiszkola munkájának körébe bevonja és ezáltal a család és az iskola közötti kapcsolatot még intenzívebbé tegye.

— **Az ÉME egységes.** Az Ébredő Magyarok Egyesületének központi igazgatósága közli, hogy az egyesület kettéválásáról napok óta terjesztett hírek valótlanok. A híresztelés az egyesületből kizárt egyénektől származik.

Az árvizsgáló-bizottság és a gyufa.

Az árvizsgáló-bizottság a gyufa árát kicsinybeni árusításban belföldi gyártmányánál egy koronában, külföldi gyártmányánál 1:50 koronában állapította meg. Minthogy azonban a beszerzési ár a kereskedők állítása szerint ennél nagyobb, (t. i. belföldi gyártmányánál minimum 1:50 korona, külföldi gyártmányánál 1:80 korona, azt panaszolják, hogy az árvizsgáló-bizottság által meghatározott árak mellett a kiskereskedők kalkulálni nem tudnak.

A Kereskedő Társulat beadvánnyal fordult ezért az árvizsgáló-bizottsághoz, melyben kérte, hogy a gyufa nagybani árusításával foglalkozó nagykereskedőket az árvizsgáló-bizottság hívja össze értekezletre s az általuk bemutatandó adatok alapján állapítsa meg az árvizsgáló-bizottság a gyufa nagybani és kicsinybeni árát.

Még helyesebb lenne a folyton változó árakra való tekintettel nem fix-árakat, hanem az árusításnál szedhető haszonszázalékot megállapítani.

A magán vizsga és érettségi vizsgadíjakat felemelték. A vasúti- és közoktatásügyi miniszter, tekintettel pénzünk értékének újabban beállott csökkenésére a magán- és érettségi vizsgadíjakat az összes hazai kereskedelmi iskolákban 1921—22. évi decemberi terminusától kezdve felemelte. A magán vizsga díjak ettől az időtől kezdődőleg évfolyamonként 750 kor, a külföldi vizsga díja is 750 kor. A javító vizsgára utaltak pedig tárgyanként 40—40 korona vizsga díjat tartoznak fizetni. Ugyan ettől az időponttól kezdve az érettségi vizsgát díjmentesen tanulónál 150 koronában, míg a magántanulóknál és külföldi érettségi vizsga díját 300—300 koronában állapította meg a miniszter.

A bolgár király egészséges. A budapesti bolgár királyi követség teljesen valótlanul minősíti a belgrádi lapok által terjesztett azt a hírt, hogy III. Boris bolgár király súlyos beteg. A király nem is volt beteg és most is a legjobb egészségnek örvend.

Az Egyetemi Kör alakuló közgyűlését ma, szombaton délután 5 órakor tartja a kollégium disztermében. E közgyűlésen kerülnek betöltésre a vezető állások. A közgyűlés jelentőségét az adja meg, hogy a vezetők helyes megválasztása fogja biztosítani az egyetemi ifjúság komoly munkáját. Az egyetemi ifjúság jól tudja ezt és a mai közgyűlésen megválasztja azokat, akikben bizalma összpontosul. Miután a jelölések megtörténtek, a választások nyugodt méltósága biztosítottak látszik. Minden egyetemi hallgatónak érdeke és kötelessége, hogy e közgyűlésen részt vegyen.

Névmagyarosítás. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy Husi Gyuláné szül. Szarakula Eszter debreceni születésű, ugyanottani lakos Szarakula családi nevének Szarka névre kért átváltoztatását a belügyminiszter engedélyezte.

A Városi Képtár (Füvészkert-u. 2. sz.) a közönség kívánságához alkalmazkodva, megnyitási óráit megváltoztatta s ezután vasárnaponként nem 9—12-ig, hanem 10—1-ig van nyitva. Egyben elhatározta a Képtár vezetősége azt is, hogy legalább 10 tagból álló társaságnak, csoportban tanári vezetéssel megjelenő tanulóifjúságnak bármely köznapon d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7-ig minden előzetes bejelentés nélkül, díjtalanul fogja megnyitni a képtárat a könyvtárban tartózkodó képtárőr, vagy annak helyettese. A Képtárban a legjelesebb régi olasz, németalföldi, német, francia, valamint legkiválóbb magyar művészeknek sok millióért érő remekeiben gyönyörködhetik a közönség.

Az explóziós-motor kezelői tanfolyamon a tanítás folyó hó 17-én (hétfőn) veszi kezdetét. A beiratkozott tanulók felhívattak, hogy jelzett napon este fél 7 órakor a fémipari szakiskola I. emeleti 11. sz. termében jelentkezzenek. A tanfolyamra még felvételre jelentkezők elfogadtatnak naponta 2—4 óra között, vagy az első tanórákon. Igazgatóság.

Köröznek két tolvajról. A nyírbalkányi csendőrsparancsnokság táviratban arról értesítette a rendőrséget, hogy Szakolyon Simák Lajos főjegyző kárára Szabó Mihályné szakácsnő, Rözinger Dávid földirtokos kárára pedig Szabó Mária szobalány több ezer koronás lopást követett el és mindkettőjüknek nyoma veszett. A rendőrség a nyírbalkányi csendőrség megkeresése alapján Szabó Mihályné és Szabó Mária körözését elrendelte.

A főispáni hivatal és a hortobágyi ásatások. A főispáni hivatal tegnap hivatalosan megcáfolta a hortobágyi forráskutatásoknál a sajtó egy részében közre adott híreket. A cáfolat szerint közre adott hírek túlzottak voltak.

Somogyiak a vitézeknek. Kaposvárról jelentik: Somogyvármegye közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén Tallián Andor alispán bejelentette, hogy Somogyvármegyében eddig 396 hold földet ajánlottak fel vitézi telkeknek.

Rendelet a mozikról. A belügyminiszter körrendeletet bocsátott ki a mozgófénykép-előadásokról. A rendelet kimondja, hogy a mozgófénykép üzem céljaira kijelölt helyiségekben másnemű (orfeum, kabaré, dalestély, hangverseny stb.) nyilvános előadásokat tartani tilos. Nem vonatkozik ez a tilalom a bemutatott mozgófénykép egyes részeinek, vagy jeleneteinek előadására, valamint a tudományos, ismeretterjesztő előadásokra és hazafias irányú szavalt előadásokra.

Feloszlaják a vasuti és hajózási főfelügyelőséget. A pénzügyminiszteriumban az állami kiadások csökkentésével kapcsolatban elhatározták, hogy a vasuti és hajózási főfelügyelőséget, amelynek fenntartása jelentős terheket ró az államháztartásra, feloszlatják.

Apagyilkos fiú. Kaposvárról jelentik: Molnár Sándor gyulai születésű szekszárdi gimnáziumi tanuló agyonlétét az atyját, mert az megpirongatta. A fiatal gyilkost bezárástól tartották a szekszárdi ügyészség fogházába.

A vasut szarkái. A máv. debreceni pályaudvari főnöksége tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek ismét feltörték egyik vaggont és az abban levő rakományból 4 vég pamutárut, mintegy 10 ezer korona értékben és 60 kilogramm lisztet elloptak. A rendőrség nyomozza a tolvajokat. — Razziát, sok és gyakori razziát tartson a rendőrség a vasutállomási pályatesteken is. Talán így legalább megriktulnak a vasuti szarkák, melyek sajtáságos, kiirthatatlan elősdierei a vasutaknak.

Baleset a villamosban. Tegnap este Matis József Hadházi-ut 44. szám alatti lakos a Csapó utcai villamoson hazafelé igyekezett. Utközben a Kis-Csapó utcán a robogó villamosból kihajolt, a sínparhoz közel álló vilamospózna elkapta a fejét és súlyosan megsebesítette. A telefonon értesített mentők a helyszínre siettek és Matis fejét bekötözve, lakására szállították. Vizsgálat indult az irányban, hogy vajon kit terhel a felelőség.

Lökölök garázdálkodtak Csegén. A tiszacsegei csendőrség arról értesítette a debreceni államrendőrséget, hogy Gulyás Sándor tiszacsegei gazdálkodó 16 ezer koronát érő 8 éves pej, keselyű kancsa lovat és Reszi János két lóra való szerszámját és szekerét ismeretlen tettesek ellopták. A gyuan egy férfire és egy nőre irányul, akiket Debrecen felé láttak menni a lopott jószágokkal. A rendőrség a csegei csendőrség megkeresésére a tolvajokat nyomozza.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei: T. tagjainknak idegenkedése a vágott fától s emiatt naponként megújuló panaszok miatt megállapodást létesítettünk Debrecen város erdőgazdaságával oly értelemben, hogy a még raktaron levő vágott fát hasábfára cseréljük át az erdőgazdaság. Mivel ez az aktus természetesen hosszabb időt vesz igénybe, újlag felkérjük t. tagjainkat, kik a vágási díjat már befizették, hogy tűzifa járandóságukat folyó hó 20-ig okvetlen szállítsák el, nehogy késedelmeskedésük folytán esetleg kellemetlenséget, vagy felesleges fuvarköltséget szerezzenek maguknak. Ujabb fautalványokat nem adunk ki s erre kérjük a testületi megbízottakat is. E hó 24-től kezdve csak hasáb fát osztunk, a kiosztás helyét hirtelre közölni fogjuk.

Az új svéd kormány

Stockholm. okt. 14. Az új Branting-kormány ma tette le az esküt a király kezébe.

Franciaország és Fiume

Róma, okt. 14. (Szikratávirat.) Párisból jelentik: Millerand köztársasági elnök és Briand miniszterelnök szíves hangú táviratban szerencsekívánatukat fejezték ki Zanellának, mint az ujonnan alakult fiumei kormány fejének.

Antantbizottság Nyiregyházán. Nyiregyházáról jelentik okt. 14.-ről: Ma éjjel Miskolcra Nyiregyházára érkezett a határkiigazító antantbizottság, amelynek tagjai két francia és egy olasz tiszt. A bizottság a mai napot Nyiregyházán töltötte és onnan a Cernakáción vonalra utazott.

Választás Dorogon. A belügyminiszter az Esztergom megyei dorogi választókerületben elhalálozás folytán szükségessé vált időközi választás napját november 6-ára tűzte ki.

Városi földek bérbeadása. A városi tanács tegnap délelőtt 9 órakor dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok elnöklétével a város két kisebb birtokára haszonbérleti árverést tartott. Ez alkalommal az özv. Kovácsné-féle Kónymajorsági-ut mellett elterülő 5 holdas kisparcella és a Tóth Miklós bérletéből az ugynevezett I. és II. számú tagból való 28 katasztrális hold és 800 négyszögöles kisbirtok került árverés alá. Az özv. Kovácsné-féle kisparcellára többen árvereltek, míg végre a 8 ezer koronás kikiáltási árral szemben legtöbbit, 20 ezer korona évi bért Szabó Endréné ígért. A Tóth Miklós-féle birtokra a 10,500 koronás kikiáltási árral szemben a legmagasabb ajánlatot tette: 71,500 korona évi bért Hegedüs Árpád. Az árverésen jelen volt Magoss György főügyész is, a jegyzőkönyvet pedig Nagy Dezső tb. számtiszt vezette.

Az osztrák Hegedüs Lóránt. Rosenberg bankigazgató, az osztrák pénzügyminiszter helyettese nemsokára helyet fog foglalni az osztrák kabinetben. Azzal a tervvel foglalkozik, hogy megállapítsa az osztrák bankóprést, majd belföldi, valamint marka-kölcsönt igyekszik szerezni Ausztriának.

Uj iparrendelések. A városi tanács tegnap üléséből kifolyólag a következő új iparrendeléseket állította ki: Gáspár József férjiszabó 300, Vantora József lakatos és vízvezetési szerelő 500, Kardos István fuvaros 300, Serfőző Imre pékipar 500, Farkas István férjiszabó 200, Szathmáry István asztalos 500, Fodor Szili női kalapkészítő 500, özv. Deutsch Józsefné maradékárú és szak kereskedés 300, Munkácsi István fuvaros 500, Debreceni Általános fogyasztási szövetkezet ruházati, élelmiszer, gyümölcs, fűszer és gyarmatárú kereskedés 100, özv. Szilágyi Sándorné baromfi kereskedés 200, Bordás Benjámín férjiszabó 500, Govrik Béla fuvaros 200, Zsirosi Árpád és tsai fűszer és gyarmatárú bizományi raktár és üzlet 1000, Harsányi Sándorné fuvaros 3000, Szabó Bertalan asztalos 500, Atlanti Konzervgyár Rt. hal és kiskonzervkészítés és forgalomba hozatal 2000, Varga Józsefné fuvaros 300, Goldberger Lajos kozmetikai műintézet 1000, Waitner Sámuel baromfi, tojás és vadkereskedés 1000 korona ipardíjak lefizetése ellenében.

A sikkasztó asztalos. Özv. Vársáry Andrásné Péterfia-utca 63. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy néhány hónappal ezelőtt átadott Szabó Lajos Péterfia utca 54. szám alatti asztalosnak 10 darab 2 és fél méteres szilfát azzal, hogy abból részére egy szekrényt készítsen. Szabó a munkát elvállalta, sőt a munkára 1700 korona előleget fel is vett, de a szekrényt még mindig nem készítette el. A rendőrség a feljelentés a feljelentés alapján Szabó ellen eljárást indított. Érdekes, hogy ez ellen az asztalos ellen többen tettek feljelentést hasonló ügyekből kifolyólag.

A tüzoltók köszönete. A debreceni tüzoltóság nevében Biró Lajos és Dézsi István segédtisztok ma délelőtt megjelentek dr. Vass Károly tb. tanácsnok előtt és köszönetet mondtak azért a támogatásért, hogy a városi tanácsban állást foglalt a tüzoltók ruhasegélyének megszavazása érdekében. Egyben felkérték a tanácsnokot, hogy a tüzoltóság köszönetét tolmácsolja a városi tanács előtt. A tanácsnok válaszában rámutatott arra, hogy ő csak kötelességét teljesítette, továbbá arra is, hogy a városi tanács mindenkor méltányolja a tüzoltóság fontos munkakörét. Egyébként a megtiszteltetésért hálás köszönetet mondott.

Táncostély a Royalban e hó 16-án, vasárnap este 7 órai kezdettel az iparos és kereskedő ifjak táncvizsgájával egybekötve. Belépődíj 15 kor. és a vigalmi adó.

Értesítés. A Margit-fürdő részvénytársaság köztisztviselők részére a gőzfürdő-árakat leszállította. Kedvezményes jegyek 21 koronáért fényképes igazolvány felmutatása ellenében a fürdőpénztárnál válthatók. Iszap vizgyógykurák és villanyfürdők állandóan egész nap nők és férfiak részére.

— Akár van lakása, akár nincs, egyformán érdekli az új (Bernolák-féle) lakásrendelet. Most lelent meg Sebes Jenő dr. lakáshivatali osztályvezető magyarázatával. Kapható a könyvkereskedésekben, tőzsdékben és újsárusoknál.

— Ifj. Schaff János táncintézetében a Royalban az őszi táncanfolyam e hó 17-én, hétfőn veszi kezdetét. Gazdálkodó ifjak részére este 5—7-ig. Iparos és kereskedőifjak részére este 8—10 óráig.

— Jávahagyott költségvetés. A város 1921. évi költségvetését, melyet legutóbb felterjesztettek, a belügyminiszter megjegyzés nélkül, jóváhagyva leküldte a városnak.

SZÍNHÁZ.

Folt, amely tisztít. A Csokonai-színházban tegnap este játszott Echegaray-darab ismét bebizonyította, hogy a szinpad mesteremberek lenyűgöző hatása mennyire nem terjed többre, mint csak 30—40 esztendő. Mert Echegaray ugyan igen elmés, okos, ügyes és kitünő dramáiról, sőt a zsenialitás lehelle is érintette, de az idő eljárt: mások a fogások az eszközök s más a hatás is. — Épen az eszközeinek túlhalmozott gazdagsága az, ami erőpazarlás impresszióját kelti s a mai, ökonomikusabb technikához szokott nézőt csak fárasztja, de sem meggyőzni, még kevésbé felemelni nem tudja. Csak jó mesterember és nem zseni.

Az előadás gondos fegyelmezettsége feleltetni tudta a darab hibáit, kár azonban, hogy egyesek recitativoként ható deklamálása megbontotta a különben sikeresen biztosított egységes stílust.

Haissy Mariska mélyen intelligens, pompás biztossággal megformált és kivételesen szuggesztív kifejező erővel érvényre juttatott alakítása dominálta az egész előadást. — **Rubinyi** finom pszichológiai készsége, **László és Heltai** stílusérzéke és biztossága egyaránt támaszai voltak a jó előadásnak, **Lux Erzsébet** azonban több a felfogó, mint a kifejező képesség. (bl)

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szombaton C) bérletben kerül színre a **Cigánygrófné Helvey**, Szigeti, Göndör, Kálmán Mancsi, Heltai vizsik sikerre a darabot. A II. felvonás szövegét Utassy-Gizi táncolja.

Ezeregy éjszaka. Párisi Pathé színes film 6 felvonásban. Ragyogó pompás színes felvételek, a keleti bűbajos mesevilág csdás élettelékelése. Előadások 5, 7 és 9 órákor. Jegyélvétel.

Ohnet világhírű regényét Sarah grófné, Franceska Bertini a nagy olasz művész nő főszereplésével hétfőn mutatja be az Apolló.

Az óriási sikerű Sálán fiai III. győzedelmes és befejező része szombaton délután 5 órákor, félhétórakkal 7 és 9-től rendes helyárakkal van műsoron „Zigoto mint detektív” című amerikai 2 felvonásos burleszkkel az Urániában.

Nobody és a Bűvös szemek. A Nobody három első filmje. A titokzatos utas. A meglepetések mestere. Az Atlantic varieté szenzációja. Továbbá Jessy és Bessy Dolly amerika legszebb filmművésznői iker táncfenomének csodás játékaival „Bűvös szemek” c. amerikai exotikus filmjáték 5 felvonásban hétfőn 5, 7 és 9 óras előadásban! Jegyek d. e. 10—12-ig és d. u. 4-től az Urániában.

Ha megfújják a trombitát! c. hazafias moziszeccs általános közkívánatra e hó 20-tól négy napig lesz műsoron, mérsékelt felemelt helyárakkal. E négy napon Veres Tóni és veje, Sovánka Sándor zenekara fog közreműködni minden előadásban. Jegyélvétel! Siesen jegyét biztosítani az Urániában.

A Nobody előadásokra szóló jegyeket már tömegesen veszik az Urániában.

SPORT.

Keresztúri büntetését 7 hónapra felemelték. A felelőbíró tanács a fegyelmi bíróság Keresztúri János ügyében hozott 3 hónapos letiltását 7 hónapra emelte fel s öt 1822. május hó 5-ig a nyilvános labdarugástól eltiltja. Szilágyi Imre (DMTE) 4 hónapos letiltását helybenhagyták.

BUSE óvásának elutasítása. A felelőbíró tanács BUSE-nak azon kérelmét, hogy azért, mert Bazán nevű hátvédjét a megismételt döntő mérkőzésnél nem engedte beállítani, ezen mérkőzés eredményét semmisítse meg, elutasította az óvás díj visszaadása mellett indokolta azon körülménnyel, mely szerint egy utóbb hozott, az óvásnak kedvező elvi döntés nem szolgálhat a mérkőzés megsemmisítésének alapjául.

MOVE—DSE verseny. Csendsben, minden feltűnés és belépődíj nélkül tartotta meg a szokásos training keretében a MASz felhívására a tömegsport céljára

kiírt 10x100 m. staféta versenyét. A startnál a múlt évi védő DEAC, DTE és MOVE—DSE jelent meg. A MOVE nem tudta a teljes gárdáját indítani, mert a staféta 2 tagja beteg s egy Budapestre utazt, mielőtt tartalékkal indult. A kezdés után a DEAC csapatának futója megbottlik s így a DTE futója elhuz mellett, mely előnyt a második s harmadik tagja csak közel, viszont a DEAC futóit elkedvetleníti, így azután DTE 40 méterrel győz, míg a MOVE—DSE 30 méterrel harmadik.

DKASE választmánya ma este 8 órákor a klubhelyiségben választmányi tagok teljes számban való megjelenése kéri.

Hajdusági Képes Naptár

November közepén fog megjelenni a „Hajdusági Képes Naptár”.

A naptár egy szellemi részével, mint más érdekes tartalmánál fogva értékes ajándéka lesz mindazon előfizetőinknek, akik legalább egy negyedévre előfizetnek a HAJDUFÖLDRE. A naptárban elhelyezendő hirdetések a HAJDUFÖLD kiadóhivatala veszi fel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiküldések
felvételnek fix fizetés-sel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Tejet
állandó szállításra keres Borbély Ferenc tiszteres Vigkedvü Mihály-u. 25.

Butorozott
szobát keres nőtlen uribem. Ajánlatokat lapunk kiadójába kérek

Berakóleány
azonnal felvétetik lapunk nyomdájában.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

3-4 középiskolát végzett fiataloknak felvétetik lapunk nyomdájában.

Ólmut
veszek bármilyen mennyiségben. Cim a kiadóban.

Eladó
házhelyek Mester-utca és a Diószegi uti sorompónál. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

TANULÓLEÁNY
felvétetik lapunk nyomdájában.

Mosott rongyot
keres lapunk kiadóhivatala megvételre.

A tőzsde

Zürichi zárlózsde okt. 13. (MTI.) Berlin 380, Holland 180.— Newyork 530, London 2066, Páris 3870 Milánó 2050 Brüsszel 4050, Koppenhága 104.—, Prága 590.—, Budapest 80— Zágráb 200, Bukarest 300, Varsó 15, Bécs 0'25, Osztrák lebelyeg 19.

Budapesti zárlat okt. 13. (MTI.) Magyar hitel 1805 Osztrák hitel 645, Angol-Magyar bank 7.28, Leszámit bank 750, Magyar—Olasz bank 320, Jelz hitelbank 215 Keresk. bank 6900, Pesti hazai első 22250, Borsod-miskolci 39.00

Valuták. Napoleon 2010—90, Angol font 2520—1670, Dollár 648—, Francia frank 4625—800, Márka 480—, Lira 2275—2530, Osztrák kor. 22 1/2—23 1/2, Rubel 29—30 Lei 580—, Sokol 716—, Svájci frank 9500—9500 Korona dinár 950—, Frank dinár 840—845, Lengyel marka 19—20.

Dollárt és más idegen pénzt aranyat szűsítőt legeslegdrágábban vesz
Simon György DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Üvegfalat
6—8 méterest keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

METEOR MOZGÓBAN
Bocskay-tér.

Október hó 16-án vasárnap

Madame Recamier

A külföldi kinematográfia örökbecsű mesterműve. Történelmi filmregény 6 felvonásban. Főszereplő: Fern Andria.

Fücs az örökségnek. Vigjáték.

Előadások kezdete d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor
Pénztárnyitás d. e. 10 órákor.

Helyárak: P. 16, F. 14, I. 12, II. 8, III. 6 korona.

KARDOS LÁSZLÓ
Debreczen, Kossuth-utca 9.

Len és pamutvásznak, siffonok Barchetek, flannelek, zephirek Női fehérneműk } készen és ren-
Férfi fehérneműk } delésre
Gyermek fehérneműk }
Asztalneműk, törülközők, tör-
lők, harisnyák, zsebkendők,
hímzések, kötények, kendők,
pokrócok, paplanok, ágyszer-
tők, madrácok.

Csakis jó minőségekben.
Határozott áron.

Csendőrség részére kiadott lisztkönyvek beváltása

Felhívom a kereskedők figyelmét arra, hogy náluk előjegyzett és a csendőrség tagjai részére kiadott zöld színnyomású a négy helyen átlukkasztott lisztkönyvekre heti 240 dkg. lisztet, a csendőrség tagjainak hozzátartozói részére kiadott piros színnyomású lisztkönyvekre a rendes fejadagot vagyis heti 140 dkg. lisztet adhatnak ki és számolhatnak el.

Debreczen, 1921 október 15.
ZÖLD, tb. tanácsnok.

Tűzgyújtó

papírt ingyen vihetnek előfizetőink lapunk nyomdájából Piacz-u. 59. szám.

Gazdasági VAS ÁRUH, takarékhonnyak és lemezdedények beszeresethők:
Bakos István vas-kereskedésben.
Egy tanuló felvétetik.

ARANYÉRT, EZÜSTÉRT

budapesti magas árakat fizetek

Kramer Simonyi utca 17.

STANIOL

fehér és minden színben az összes szakmához állandóan raktáron
Brüder Teich Staniolgyárának Magyarországi vezérképviseletének főterakatánál Kun Izidor Budapest, VI., Nagy János-utca 6.
Telefonhívószám 17-40.

ÓCSKA
STEINER, Eötvös-u. 110.

vasat, rozot és mindenemű fémek legmagasabb árért veszek. — Kovácsoknak használatot beszereslek. Nagyobb tételt elszállítok.

Kőváry és Altmann
szücs mesterek

Debreczen, Piac-utca 42.
Pannonia szálló udvar
Mindenféle szücs munkákat szak-szerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl.